

DENAR

DENAR, POMEN IN MORALA (Carruthers, Nelson Espeland, 1998)

Pomen denarja nastaja pri **uporabi denarja**, odvisen je od **konteksta** (vir denarja, namen, legitimnost).

Denar **ni nevtralnno sredstvo** menjave ali nevtralnno družbeno dejstvo.

Monetarizacija ekonomskega življenja – denar je prisoten v veliko, ampak ne v vseh oblikah menjave (obdarovanje).

DENARJI: uradni denar, splošni –posebni, kvazi-denar, simbolični denar;

Pomen

- **Ekonomska definicija:** denar je sredstvo menjave, mera vrednosti, sredstvo plačevanja i enota izračuna.
- **Simbol trga in kapitalizma.**
- **Simbolični denar** - 24 \$ za A.L. Huxtable-vrednost ni v denarju, pomen rituala
- **Wittgensteinova teorija jezika** (besede niso le imena stvari, jezik kot orodje in igra) v analizi denarja

Pomen – določen skozi menjavo

- “umazani” denar, pranje denarja
- Neposreden in osnovni **vir**, bodoča **smer** – določajo legitimnost in pomen (zaslužen, legalen, zaupanja vreden kreditojemalec, dobri **nameni** uporabe)
- Povezanost s **politično** suverenostjo; instrument nadzora; simbol zaupanja
- Uradni, standardizirani, enotni denar in kvazi denar, posebni denarji, gotovinski – kreditni

Meje likvidnosti denarja

- S nekaterimi stvarmi ne trgujemo – to se pa tudi spreminja in ni univerzalnih norm trgovanja (odvisno od stopnje umeščenosti)
- **Darovanje** – oblika menjave, ki ustvarja/ohranja družbeni odnos; denar neustrezno darilo (če-omejitve, označevanje, reinterpretacija); norme menjave - recipročnost
- **Norme tržnega odnosa**: brezosebnost, egoizem, izključujočnost, zadovoljevanje želje, izhod rajše kot glas (Andreson, 1993)
- Razlika med **tržnim blagom in darilom** ni v samem objektu, je odvisna od uporabe: blago poosebimo v darilo

Sredstva, pomen in monetarizacija

- Sredstva: različni objekti (predmeti, kovine, živali); vse bolj neoprejemljiv (“plastika je postala zlato”)
- **Monetarizacija**: določanje denarne vrednosti – problematično in tudi emancipatorno
- Denarna vrednost – pozornost na kvantitativne vidike
- **Vrednotenje** – ocena – lahko razlike (nasprotja, podobnost, skala); denar omogoča natančno določitev velikosti razlik (socialno vprašljivo); bilateralno postaja multilateralno

